

Citace záznamu

Eva Kalandřiková, Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Ivančice, Klenba pod kruchtou, *Renesanční a manýristické štukatéřství v Čechách a na Moravě* (online databáze), <https://stuky.upce.cz/node/599>, vyhledáno 24. 4. 2024.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Ivančice, Klenba pod kruchtou

Číslo záznamu: 599

Bližší určení díla: otiskovaný dekor

Památkově chráněno, č. úskp: 37443/7-725

Umístění: klenba podkruchtí v západní části hlavní lodi

Datec: kolem roku 1600 nebo po roce 1600

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, průhled k severní lodi (Lucia Krajčířová, 2019).

Anotace

Jádro stavby kostela Nanebevzetí Panny Marie v Ivančicích pochází ze 14.-15. století, vestavba hudební krucht je zasazována do doby okolo roku 1600 nebo později. Jednoduchá štuková výzdoba jejího podklenutí sestává z vrcholových štukových zrcadel a z geometrických obrazců v lunetách a v klenbových výběžích s vegetabilními, zoomorfními a antropomorfními motivy. Stav štku a původní barevný koncept není možné bez průzkumu blíže specifikovat.

Abstract

While the core of the Church of Assumption of Our Lady in Ivančice comes from the 14th or 15th century, the choir-loft was probably built in around 1600 (or later). The simple stucco decoration of the vaulting consists of top stucco mirrors and geometric patterns in lunettes; the springers have vegetal, zoomorphic and anthropomorphic motifs. Without closer examination, the condition of the stucco decoration and the original colour concept cannot be specified.

Kraj	Okres	Obec	Katastr
Jihomoravský kraj	Brno-venkov (okres)	Ivančice	Ivančice
Ulice, čp. / č. o.		GPS	
Palackého nám. 188/18		49.10135807739, 16.377085018761	

Technika štku	Materiálová skladba	Povrchové úpravy	Původnost
vytlačovaný štku		monochromie (stávající stav)	Původní stav s druhotnými zásahy

Uměleckohistorický popis

Jádro dnešního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Ivančicích pochází ze 14.-15. století z doby správy pány z Lipé; stavba prošla barokními i novodobými úpravami. Snahy o zvelebení katolického farního kostela v daném období je možno vnímat mj. v kontextu soupeření s jednotou bratrskou – město bylo od 2. poloviny 15. do počátku 17. století jedním z center jejího působení na Moravě. Z období renesance pochází helmice věže při západním průčelí kostela (1591) a hudební kruchta vestavená do západní části hlavní lodi trojlodní baziliky. Vrchol valené klenby podkruchtí vyplňují dvě ornamentálně rámovaná obdélná štuková zrcadla řazená v těsném sledu. V trojbokých výsečích a mezi nimi se nacházejí protějškové páry kosočtverných, oválných a srdčitých polí s centrálními motivy plastických rozet, hvězd, lvích a ženských hlav – podobné drobné motivy (rozety a hlavy mužské) zdobí nepravidelně v rozích a při vnitřních okrajích také vrcholová štuková pole. Sedlák (1980, nestr.) datuje krucht srovnáním reliéfně zdobených kamenných konzol (opět s motivy mužské a ženské hlavy, andílka a lvů), podpírajících její klenbu, s portály domů č. 8 a 35 (na přilehlém náměstí), pocházejících podle něj z těžce vlášské kamenické huti, do doby kolem roku 1600; Samek (1994, s. 596) posouvá dataci do doby „po roce 1600“.

Historické zásahy / opravy

Štuky byly zjevně překryty druhotnou vrstvou/vrstvami nátěrů, viz setřené detaily většiny výzdobných prvků až úplná nečitelnost některých z nich. Jiné byly úplně zničeny/odejmuty, viz patrné vpadlé části klenební omítky na některých místech vrcholových zrcadel.

Literatura

Augustin Kratochvíl, *Vlastivěda moravská. Brněnský kraj. Ivančický okres*, Brno 1904, s. 61–65.

Bohumil Samek, *Umělecké památky Moravy a Slezska, svazek 1, A–I*, Praha 1994, s. 595–598, zvl. s. 596, 597.

Jan Sedlák, *Ivančice*, Ivančice 1980, nečíslováno.

Gregor Wolny, *Kirchliche Topographie von Mähren, meist nach Urkunden und Handschriften, Brünn Diocese, I. Band*, Brünn 1856, s. 245–246.

Autoři záznamu

Eva Kalandříková

Datum poslední změny

24.5.2022

Fotodokumentace současného stavu

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, pohled od severozápadu (Lucia Krajčířová, 2019).

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, pohled na kruchtou z hlavní lodi (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, průhled k severní lodi (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, průhled k jižní lodi (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, luneta s hvězdou v srdčitém poli (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, klenební výběh s ženskou hlavou v oválném poli (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, detail vrcholového zrcadla s rozetou a mužskou hlavou (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, klenební výběh s ženskou hlavou v oválném poli (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, detail vrcholového zrcadla s rozetou a vpadlou částí po chybějícím výzdobném prvku (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, detail vrcholového zrcadla s poškozeným výzdobným prvkem (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, detail vrcholového zrcadla s mužskou hlavou (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie, klenba pod kruchtou, klenební výběh s ženskou hlavou v oválném poli (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie,
klenba pod kruchtou, luneta s rozetou v
srdčitém poli (Lucia Krajčířová, 2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie,
klenba pod kruchtou, luneta s rozetou v
kosočtverečném poli (Lucia Krajčířová,
2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie,
klenba pod kruchtou, klenební výběh s lví
hlavou v oválném poli (Lucia Krajčířová,
2019)

Ivančice, kostel Nanebevzetí Panny Marie,
klenba pod kruchtou, klenební výběh s lví
hlavou v oválném poli (Lucia Krajčířová,
2019)